

Tammerfors universitet
Fakulteten för språk, översättning och litteratur
Marja Kivilehto

Att förmedla kunskap och/eller att stärka identitet? Om översättning av läroböcker i historia

Läroböcker som genre har många funktioner. Å ena sidan avser lärobokstexter att lära eleven olika kunskaper, å andra sidan att stödja elevens personliga och sociala utveckling. För översättning ställer texter med flera funktioner speciella krav. När det är fråga om prototypiska exempel på olika genrer kan översättningsprinciperna i stort härledas från genren, medan principerna för översättning av sådana hybridgenrer är mer komplicerade att ta fram.

I mitt föredrag belyser jag översättning av läroböcker ur genresynvinkeln. Jag utgår från översatta lärobokstexter och analyserar dem mot bakgrund av originaltexterna. Närmast är jag intresserad av vilka slags ändringar som har gjorts och vad som har varit orsaken till ändringarna. Som utgångspunkt för mitt föredrag fungerar tanken om att översättning av läroböcker i historia hänger samman med läroböcker som genre och därför inte är enkel att beskriva.

Materialet i min studie härstammar från ett översättningsprojekt där två läroböcker i historia översattes från finska till svenska. Materialet består dels av läroböcker, dels av intervjuer med översättare/fackexpert, språkgranskare och förlagsredaktör. De böcker som översattes är avsedda för årskurs 7 respektive 8 och används i finsk- respektive svenskspråkiga högstadieskolor i Finland.